

ביטוח לאומי - שהיה בחו"ל עלולה לשלול דמי אבטלה

תמצית טעוני הצדדים

- המבוטחת טענה כי היא עונה להגדרת מובטל בחוק. במהלך הקורונה בוטלה חובת התייצבות בשירות התעסוקה, לפיכך, הניחה כי יציאתה לחו"ל לא תשלול זכאותה לגמלה. בדיקה מול נציגי הבי"ל ובדיקה משפטית העלתה לטענתה, שלא נמצאו הוראות האוסרות על יציאה מהארץ כל עוד הזכאי לדמי אבטלה מוכן ומסוגל לעבוד.
- לטענתה, הבי"ל לא טען ולו פעם אחת כי לא הייתה מסוגלת ומוכנה לבצע עבודתה, אלא באופן כללי טען כי מבוטח בחו"ל אינו מוגדר כמי שמוכן, מזומן ומסוגל לעבוד ואינו זמין לעבודה.
- אופי עבודתה אינו מצריך נוכחות פיזית במשרדי החברה, שכן כעובדת הייטק היא יכולה לבצע את עבודתה בכל מקום ללא נוכחות פיזית.

עיקר טיעוני הבי"ל

- המבוטחת אינה עונה על הגדרת מובטל, שכן בעת שהותה בחו"ל לא הייתה מוכנה ומסוגלת לעבוד ולא הייתה זמינה לעבודה. הבי"ל הפנה לפס"ד איצקוש בבית הדין האזורי מחודש מרץ 2023, שם נפסק כי תובע ששוהה בחו"ל בתקופת הקורונה אינו זכאי לדמי אבטלה מאחר שלא היה מוכן ומסוגל לעבודה.

דין והחלטה

- המחלוקת המשפטית נסובה סביב השאלה אם המבוטחת עונה על הגדרת מובטל בחוק. ביה"ד קובע כי החלטת בי"ל בדין יסודה.
- בעניין טיעונה כי עבודה בתחום עיסוקה כמהנדסת תוכנה בענף ההייטק אינו מחייב נוכחות פיזית בישראל, ביה"ד קובע כי לא הוכח כי מקצועה אינו דורש הימצאות פיזית במקום העבודה.
- עוד הוסיף ביה"ד כי על המבוטחת להיות מסוגלת "לעבוד" בכל עבודה אחרת המתאימה לה - שאינה דווקא במקצועה כמהנדסת תוכנה.
- טענת המבוטחת לפיה ביצעה בדיקה יסודית מול בי"ל ביחס לשלילת זכאותה במקרה של יציאה מהארץ לא גובתה בכל ראייה.

ביה"ד האזורי בת"א (בי"ל 46223-09-22) דחה ביום 8/11/2023, את תביעתה של מור מעודה לדמי אבטלה, עת שהתה מחוץ לישראל בתקופת הקורונה, כאשר שירות התעסוקה פטר דורשי עבודה מלהתייצב פיזית בלשכת העבודה והסתפק ברישום מקוון.

רקע חוקי

סעיף 163(א) לחוק הביטוח הלאומי קובע, שרואים אדם כמובטל אם הוא רשום בלשכת שירות התעסוקה כמחוסר עבודה לפי תנאים שקבע השר באישור ועדת העבודה והרווחה, והוא מוכן ומסוגל לעבודה במקצועו או בכל עבודה אחרת המתאימה לו ולשכת שירות התעסוקה לא הציעה לו עבודה כאמור.

עיקרי הרקע העובדתי

- המבוטחת אזרחית ישראלית תושבת ארה"ב, כשתבעה דמי אבטלה הייתה תושבת ישראל.
- המבוטחת פוטרה מעבודתה בעת התפרצות הקורונה וב-30/6/2020 הגישה תביעה לדמי אבטלה. הביטוח הלאומי (להלן: בי"ל) אישר זכאותה לדמי אבטלה מיום 1/6/2020 עד 30/6/2021.
- ביום 9/7/2020 טסה לארה"ב ושהתה בה עד 19/9/2020 לטענתה על מנת לתמוך בבן זוגה ובמשפחתו עקב פטירת אביו החורג וגילוי מחלתו של אביו הביולוגי.
- ביום 7/7/2021 הודיע לה הבי"ל כי מאחר שדמי אבטלה שולמו לה עת שהתה בחו"ל - אינה זכאית לתשלום בגין התקופה מ-10/7/2020 - 19/9/2020, ודרש ממנה השבה בסכום של כ-27,000 ₪.
- המבוטחת פנתה למנכ"ל הבי"ל והלינה על חובה. בתשובת הבי"ל נטען כי מי ששוהה תקופה ממושכת בחו"ל, אינו עונה על הגדרת מובטל לפי סעיף 163 לחוק, על אף שבתקופת הקורונה ניתן פטור מהתייצבות בשירות התעסוקה. צוין כי עבור מובטלים ששהו בחו"ל, נוצר חוב שנדרשו לשלמו.
- המבוטחת הגישה בקשה לוועדה לבחינת חובות, שהתכנסה פעמיים והחליטה שלא לבטל את החוב.

האמור במבזק זה,
אינו מהווה חוות דעת,
סקירת הדין הרלוונטי
או ייעוץ מקצועי

בכבוד רב,

ארצי, חיבה, אלמקייס, כהן
פתרונות מיסוי בע"מ

גם שם נדרשה מבוטחת להחזיר הגמלה בשל תקופת שהייה בחו"ל.

יש ליתן את הדעת בעניינם של מפוטרים או המצויים בחל"ת עקב מלחמת חרבות ברזל, המקבלים דמי אבטלה, ועקב הנסיבות בהן לשכות שרות תעסוקה שונות סגורות ו/או לא נדרשת התייצבות פיזית שלהם שם. דין זהה עלול לחול גם על מי מהם ששוהה בחו"ל, בזמן בו הוא מקבל דמי אבטלה.

לפרטים נוספים ניתן לפנות לרו"ח אורנה צח - גלרט, מר חיים חיטמן ולרו"ח (משפטן) ישי חיבה, ממשרדנו.

• בהלכת כרמלה דבש נפסק כי עצם הרישום של דורש העבודה בלשכת שירות התעסוקה במדור אבטלה, מעיד לכאורה על כך כי דורש העבודה הרשום בלשכת התעסוקה במדור זה, הוא מחוסר עבודה, המוכן והמסוגל לעבודה במקצועו או בכל עבודה אחרת המתאימה לו, וחזקה זו קיימת כל עוד לא הוכח ההיפך.

• ביה"ד מגיע למסקנה כי לא נפל פגם משפטי בהחלטת הבי"ל הקובעת, שעל המבוטחת להשיב את דמי האבטלה שקיבלה, ולפיכך דין התביעה לביטול החוב להידחות.

יצויין כי ב- 8/11/2023, נתקבל גם פס"ד בביה"ד האזורי בחיפה בעניין מימי סואעד, במקרה דומה.

האמור במבזק זה,
אינו מהווה חוות דעת,
סקירת הדין הרלוונטי
או ייעוץ מקצועי

בכבוד רב,
ארצי, חיבה, אלמקייס, כהן
פתרונות מיסוי בע"מ